

Επούλωση τραύματος

Κ.Μπίρμπας
birbas@otenet.gr

Η επούλωση είναι:

- η φυσική αντίδραση αποκατάστασης στο τραύμα
- αλληλουχία πολύπλοκων κυτταρικών γεγονότων με σκοπό την αποκατάσταση της επιφάνειας, την επανασύσταση και την αποκατάσταση της ισχύος στην τάση
- συστηματική εξεργασία που εξελίσσεται σε τρεις φάσεις: φλεγμονής, πολλαπλασιασμού και ωρίμανσης.

Ποτέ δεν υπάρχει πλήρης επιστροφή στην κατάσταση πριν την βλάβη.

Τα θηλαστικά δεν έχουν καμία δυνατότητα αναγέννησης οργάνων, με εξαίρεση οστά και ήπαρ.

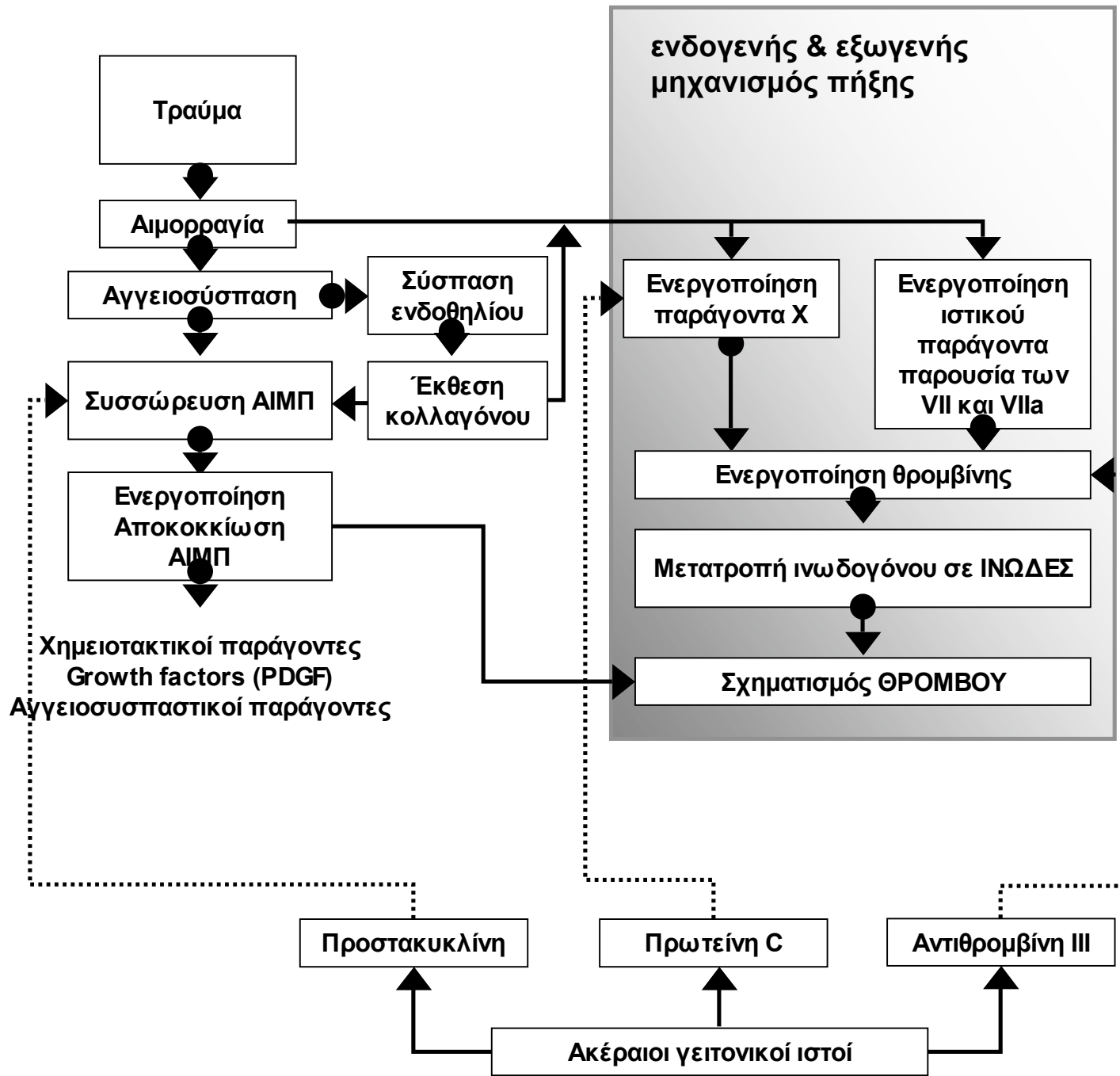
Κάθε ανθρώπινος ιστός μπορεί να επουλώσει εκτός από τα δόντια

Η διαδικασία της επούλωσης είναι κοινή για όλους τους ιστούς

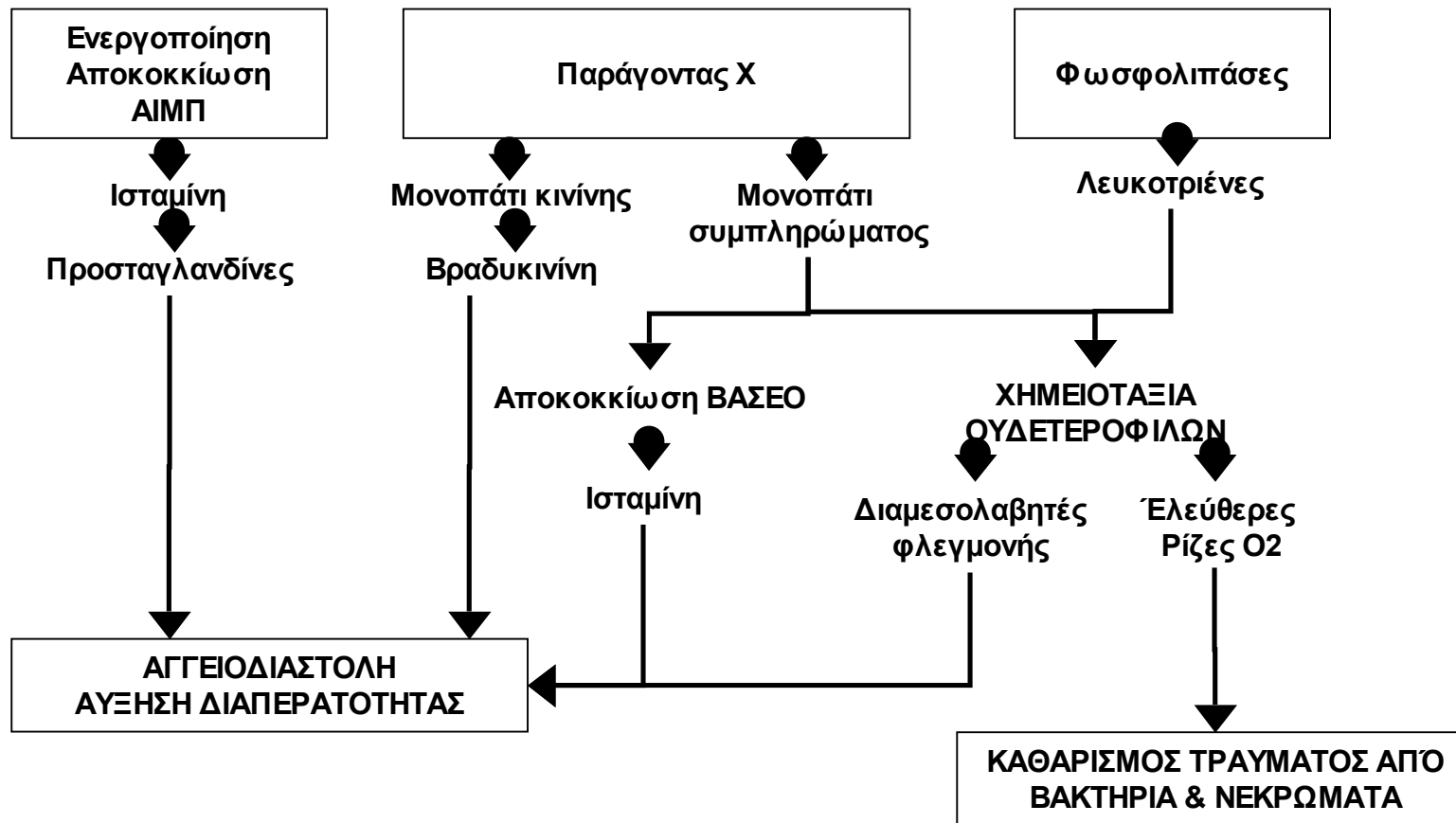
- δωδεκαδακτυλικά έλκη
- εμφράγματα του μυοκαρδίου
- αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια
- κατάγματα μακρών οστών
- χειρουργικές τομές
- τραυματικές κακώσεις

και έχει ως σκοπό τον περιορισμό της βλάβης και την λειτουργική και δομική αποκατάσταση των ιστών.

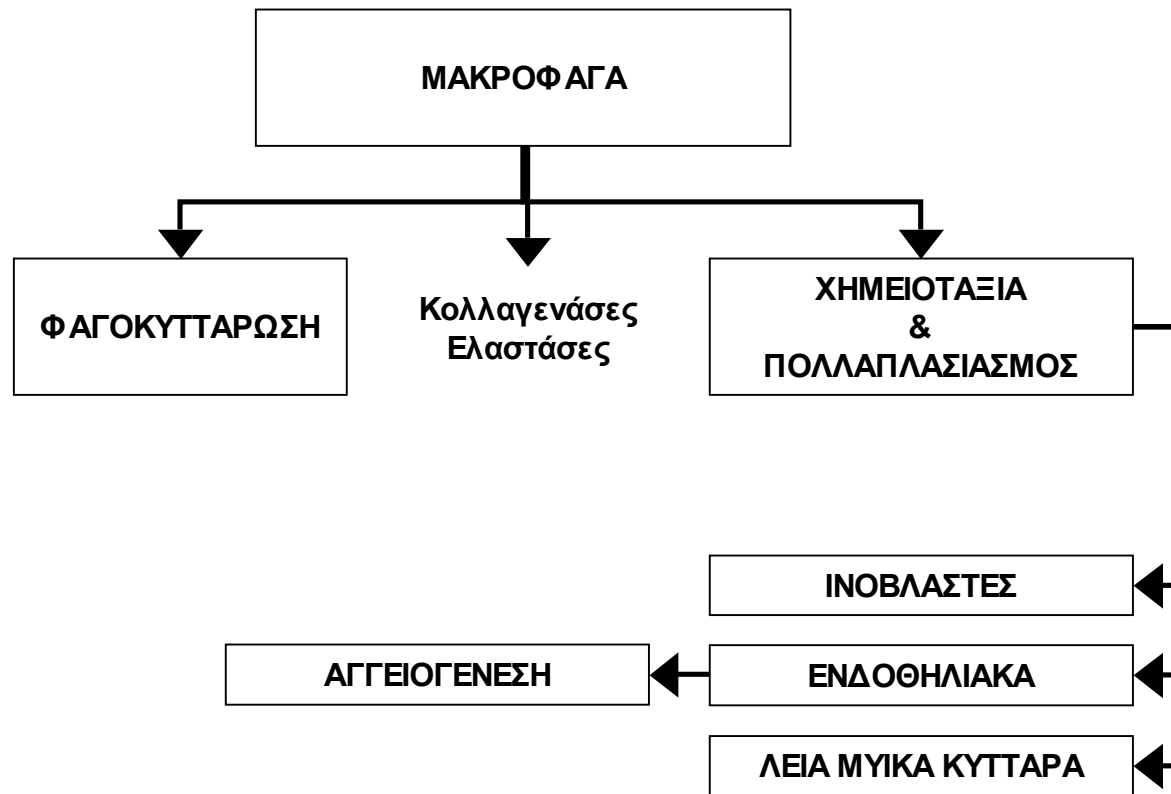

Αγγειοσύσπαση, 5-10'

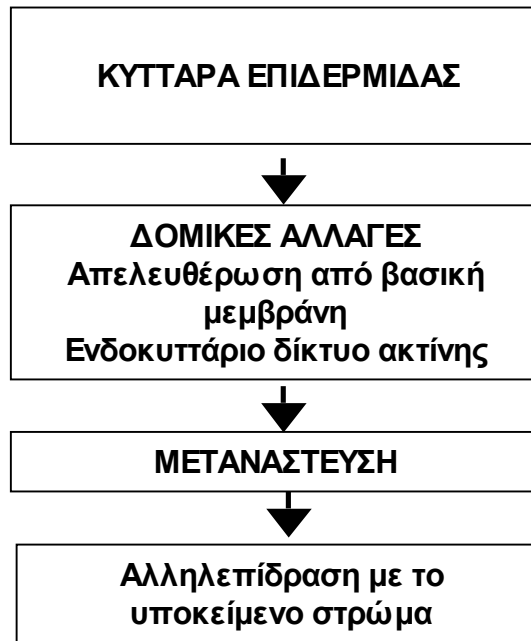

Αγγειοδιαστολή, έως 48h

Το κύτταρο που κυριαρχεί το πρώτο 48ωρο είναι το ΟΥΔΕΤΕΡΟΦΙΛΟ
 ΑΛΛΑ η παρουσία του δεν είναι αναγκαία για την εξέλιξη της επούλωσης.

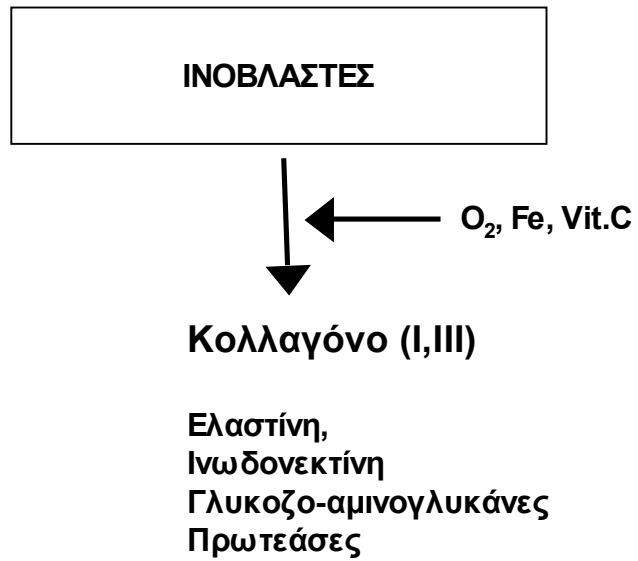

Το κύτταρο που κυριαρχεί στην πρώιμη φάση της επούλωσης είναι το ΜΑΚΡΟΦΑΓΟ.
Εάν τα μακροφάγα είναι απόντα η επούλωση καθυστερεί και παρουσιάζει διαταραχές.

Η Επιθηλιοποίηση ευνοείται από την κρίσιμη υγρασία του τραύματος. Επιθέματα που συγκρατούν μερικώς ή πλήρως την υγρασία του τραύματος κατά τις πρώτες 48ώρες, ευνοούν την επιθηλιοποίηση.

Επιθηλιοποίηση, ημέρες

Κολλαγόνο I: 80%

Κολλαγόνο III: κυριαρχεί στην πρώιμη επούλωση, κυριαρχεί στα έμβρυα

Ινοπλάσσία, 3-5 (-14)ημέρες

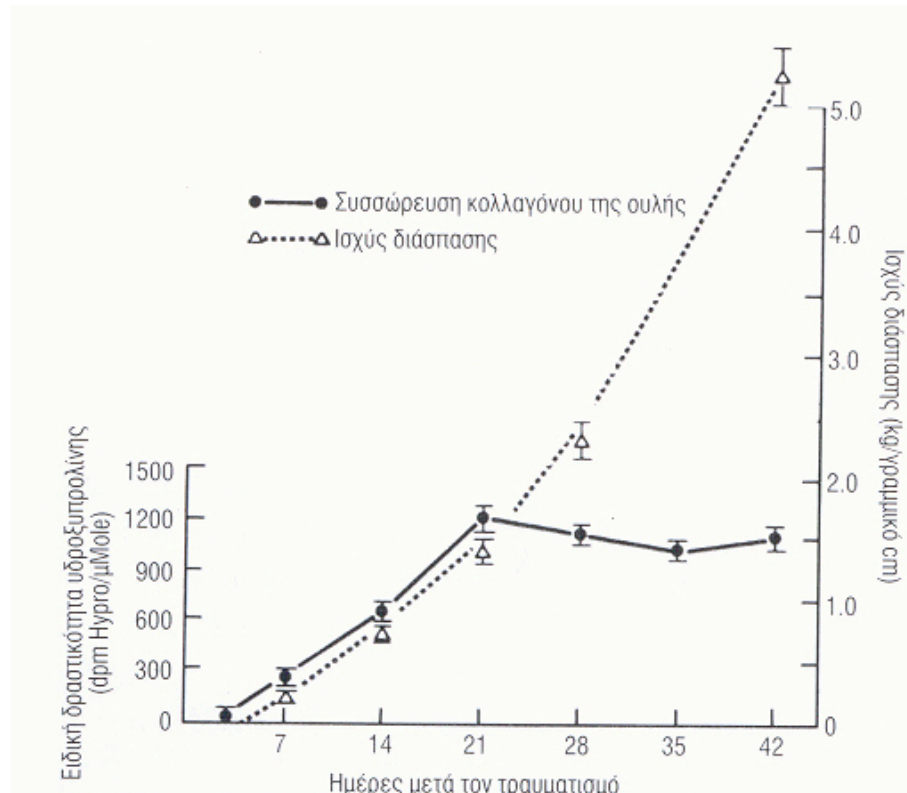
Max: 0,75mm/ημέρα

Εξαρτάται από το σχήμα του τραύματος και την ελαστικότητα των ιστών

Φθάνει στο μέγιστο αποτέλεσμα την 5η-15η ημέρα

Οφείλεται στην σύσπαση των μυοϊνοβλαστών

Συστολή, ξεκινά με την σύνθεση του κολλαγόνου

Το κολλαγόνο III αντικαθίσταται από Κολλαγόνο I.

Η οργάνωση του Κολλαγόνου μειώνει το πάχος της ουλής.

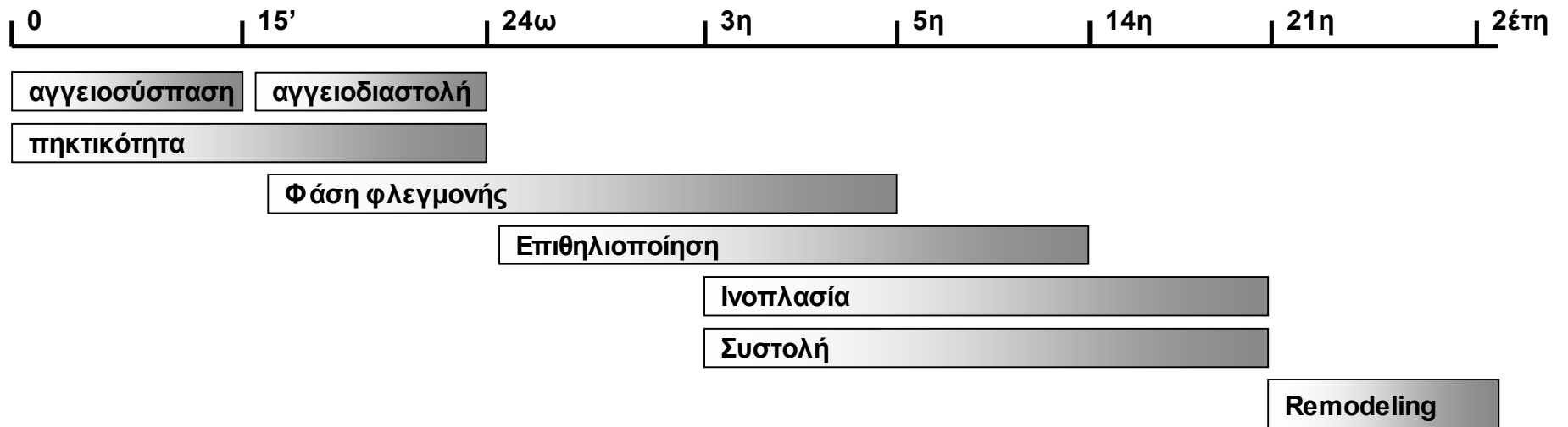
Οι γλυκοζο-αμινογλυκάνες αντικαθίστανται από πρωτεογλυκάνες και υαλουρονικό οξύ.

Επαναρροφάται το νερό από την ουλή.

Η αντοχή στην τάση είναι η μέγιστη τάση που δεν προκαλεί την διάσπαση του τραύματος ανά μονάδα επιφάνειας. Η μέγιστη αντοχή στην τάση ενός τραύματος καταγράφεται 60 ημέρες μετά τον τραυματισμό. Ένα επουλωθέν τραύμα φθάνει περίπου το 80% της αντοχής στην τάση του ακέραιου ιστού.

Remodeling, ξεκινά στις 21 ημέρες

ΦΑΣΗ ΕΠΟΥΛΩΣΗΣ	ΧΡΟΝΟΣ	ΚΥΤΤΑΡΑ	ΑΝΑΛΟΓΙΑ με την ΟΙΚΟΔΟΜΗ
ΑΙΜΟΣΤΑΣΗ	Αμέσως	ΑΙΜΟΠΕΤΑΛΙΑ	Άμεση επισκευή – κλείσιμο χασμάτων
ΦΛΕΓΜΟΝΗ	1-4 Η	ΟΥΔΕΤΕΡΟΦΙΛΑ	Ανειδίκευτοι εργάτες - καθαρισμός
ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜΟΣ	3-21 Η	ΜΑΚΡΟΦΑΓΑ ΛΕΜΦΟΚΥΤΤΑΡΑ ΑΓΓΕΙΟΚΥΤΤΡΑ ΝΕΥΡΙΚΑ ΚΥΤΤΑΡΑ ΙΝΟΒΛΑΣΤΕΣ ΚΕΡΑΤΙΝΟΚΥΤΤΑΡΑ	Επιστάτες Εξειδικευμένοι εργάτες Υδραυλικοί Ηλεκτρολόγοι Οικοδόμοι - Οπλισμένο σκυρόδεμα Εργάτες στέγης
REMODELING	21 Η-2 έτη	ΙΝΟΚΥΤΤΑΡΑ	Φινιρίσματα

ΥΠΟΒΟΗΘΗΣΗ ΕΠΟΥΛΩΣΗΣ

Επούλωση κατά πρώτο σκοπό: άμεση σύγκλειση του τραύματος με συρραφή, τοποθέτηση δερματικών μοσχευμάτων ή με κρημνούς.

Επούλωση κατά δεύτερο σκοπό: αυτόματη, χωρίς σύγκλειση του τραύματος.

Επούλωση κατά τρίτο σκοπό: όψιμη σύγκλειση του τραύματος μετά την αρχική αντιμετώπιση του τραύματος με επαναλαμβανόμενους καθαρισμούς, αφαίρεση νεκρωμάτων και συστηματική ή τοπική χορήγηση αντιβιοτικών.

ΤΟ ΙΔΕΩΔΕΣ ΕΠΙΘΕΜΑ

- ✓ **Αποβάλλει το εξίδρωμα και τις τοξίνες από το τραύμα**
- ✓ **Επιτυγχάνει την μέγιστη υγρασία στην επιφάνεια του τραύματος**
- ✓ **Επιτρέπει στο τραύμα να αναπνέει**
- ✓ **Παρέχει θερμική προστασία**
- ✓ **Προστατεύει από δευτερογενείς λοιμώξεις**
- ✓ **Δεν έχει τοξικότητα**
- ✓ **Δεν προκαλεί τραυματισμό κατά την αφαίρεσή του**

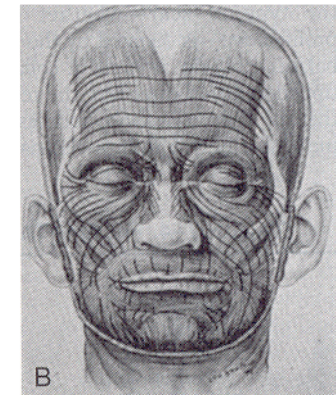
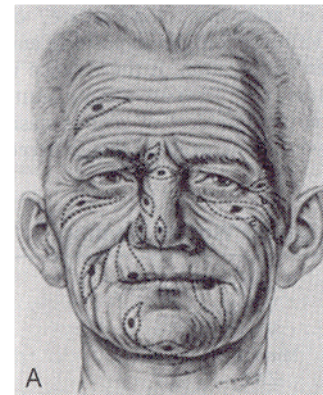
ΥΠΕΡΤΡΟΦΙΚΗ ΟΥΛΗ

- Δεν ξεπερνά τα όρια του τραύματος
- Τείνει προς την αυτόματη υποστροφή
- Συχνότερα σε σκουρόχρωμους
- Συχνότερα σε τραύματα που διατέμνουν τις γραμμές τάσης του δέρματος
- Συνήθως σε επιφάνειες αρθρώσεων
- Συχνότερα στην περιοχή του στέρνου, δελτοειδών, αυτιά
- Εμφανίζεται σύντομα μετά τον τραυματισμό

ΧΗΛΟΕΙΔΕΣ

- Ξεπερνά τα όρια του τραύματος
- Δεν υποστρέφει αυτόματα
- Συχνότερα σε σκουρόχρωμους
- Συχνότερα σε τραύματα που διατέμνουν τις γραμμές τάσης του δέρματος
- Μεγαλύτερο ποσοστό Κολλαγόνου τύπου III
- Εμφανίζεται αργότερα, έως και ένα έτος μετά τον τραυματισμό

- Η συντηρητική αγωγή περιλαμβάνει φάρμακα, πίεση, laser, ακτινοθεραπεία
- Η χειρουργική θεραπεία έχει υψηλή συχνότητα υποτροπής

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΑΝΑΣΤΕΛΛΟΥΝ ΤΗΝ ΕΠΟΥΛΩΣΗ

- 1. ΛΟΙΜΩΞΗ**
- 2. ΥΠΟΞΙΑ (Καρδιακή ανεπάρκεια, κάπνισμα, τάση)**
- 3. ΣΑΚΧΑΡΩΔΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗΣ**
- 4. ΙΟΝΙΖΟΥΣΑ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑ (ατροφία και ίνωση)**
- 5. ΗΛΙΚΙΑ (γήρανση μακροφάγων)**
- 6. ΥΠΟΘΡΕΨΙΑ**
- 7. ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ ΒΙΤΑΜΙΝΩΝ Α, C**
- 8. ΕΛΛΕΙΨΗ Fe, Zn**
- 9. ΦΑΡΜΑΚΑ (αδριαμυκίνη, ταμοξιφένη, στεροειδή)**

ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΥΛΩΣΗ ΤΩΝ ΕΜΒΡΥΪΚΩΝ ΙΣΤΩΝ - ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

- ✓ Το τραύμα ιστών κατά την πρώιμη εμβρυϊκή ηλικία αποκαθίσταται χωρίς την εμφάνιση ουλής
- ✓ Αυτό οφείλεται πιθανόν α) στο περιβάλλον, β) παρουσία λιγότερων ουδετερόφιλων, γ) διαφορετικές συγκεντρώσεις κυτταροκινών, δ) υψηλότερη αναλογία κολλαγόνου τύπου III, ε) υψηλότερη συγκέντρωση ινδονεκτίνης, στ) υψηλότερη συγκέντρωση υαλουρονικού οξέος